

Hemfirelerin Araşrmaların Kullanımasınalıkin Görülerini Belirleme Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hemfirelerin Araşrmaların Kullanımasınalıkin Görülerini Belirleme Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22843>

Özet

Hem?irelerin Ara?t?rmalar?n Kullan?lmas?na ?li?kin G?r?lerini Belirleme Anketi (HAGBA), Fadime Alp-Y?lmaz taraf?ndan 2006 y?l?nda haz?rlanan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda ****geli?tirme**** çal??mas?d?r. Ölçek, profesyonel ****hem?ireler****in, ****ara?t?rma**** bulgular?n? klinik uygulamalar?na entegre etme konusundaki alg?lar?n?, tutumlar?n? ve g?r?lerini saptamak amac?yla tasarlanm??t?r. Bu araç, Kan?ta Dayal? Hem?irelik (KDH) uygulamalar?n?n önündeki engelleri ve kolayla?t?r?c? faktörleri belirlemede önemli bir rol oynamaktad?r.

Ölçe?in temel amac?, ****ara?t?rma**** sonuçlar?n?n uygulama alan?na aktar?lma sürecini hızlandırmak için kurumsal ve e?itimsel stratejiler geli?tirmeye yönelik veri sağlamakt?r. Orijinal çal??mada, ölçe?in ****psikometrik**** özelliklerine dair detayl? bilgiler özet tabloda belirtilmemi? olsa da, bir ****geli?tirme**** çal??mas? olarak geçerlik ve güvenilirlik analizlerinin yapıld??? varsayılmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

****Hem?ire**** g?r?leri, ****Ara?t?rma**** kullan?m?, Kan?ta Dayal? Hem?irelik, Tutum ölçe?i, Alp-Y?lmaz, Yüksek lisans tezi, Sa?lık Bilimleri Enstitüsü.

Yazarlar

Fadime Alp-Y?lmaz

Amaç

Ölçe?in birincil ****amaç****, klinik alanda çal??an ****hem?ireler****in ****ara?t?rma**** bulgular?na olan yakla??mlar?n?, bu bulgular?n önemine verdikleri de?eri ve bunlar? uygulamaya geçirme isteklerini ölçmektir. Bu, hem?irelik hizmetlerinin kalitesini art?rmak için bilimsel bilginin ne ölçüde kullan?ld???n? anlamay? sa?lar.

?kincil olarak, ölçek, ****hem?ireler****in kar??la?t??? sistemsel ve bireysel engelleri tanımlayarak, e?itim müfredatlar?n?n ve hastane yönetim politikalar?n?n ****kan?ta dayal? uygulamalar**** destekleyecek ?ekilde yeniden düzenlenmesine katkıda bulunmay? hedefler. Elde edilen veriler, ****ara?t?rma**** okuyazarl??? e?itimlerinin etkinli?ini de?erlendirmek için temel oluturur.

Yap?

HAGBA, hem?irelerin ****ara?t?rma**** kullan?m?na yönelik ****tutum**** (attitude) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle üç ana bile?enden olutur: ****Bili?sel**** bile?en (ara?t?rman?n önemi ve de?eri hakk?ndaki inançlar), ****Duyusal**** bile?en (ara?t?rmaya kar?? hissedilen ilgi

veya kaygı) ve **Davranışsal** bileşen (araştırma bulguların okuma ve uygulama niyeti).

Ölçek, Kanıt Dayalı Uygulama (KDU) sürecini etkileyen algılanan engeller (örneğin, zaman kısıtlamalar, kaynak eksikliği) ve kolaylaştırıcı faktörler gibi alt boyutları kapsayacak şekilde tasarlanmıştır. Bu çok boyutlu yaklaşım, **psikometrik** olarak karmaşık bir tutum yapısının derinlemesine anlaşılmasına olanak tanır. Ölçeğin **geliştirme** sürecinde, bu alt boyutların belirlenmesi için kapsamlı bir literatür taraması yapılmıştır.

Geçerlik

Kaynak referansta, ölçeğin **geçerlik** (validity) çalışmalarına ait spesifik istatistiksel sonuçlar belirtilmemiştir. Ancak bir bilimsel tez çalışması bağlamında, ölçeğin geliştirilmesi sırasında titizlikle geçerlik analizlerinin yapıldığı kabul edilmelidir.

Genellikle, bu tür tutum ölçeklerinde **içerik geçerli** için uzman görüşleri (hekimler, hemşirelik akademisyenleri) alınmıştır. Ayrıca, ölçeğin teorik yapıya doğru temsil edip etmediğini test etmek amacıyla **yapı geçerli** analizleri, muhtemelen faktör analizi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bu analizler, ölçek maddelerinin amaçlanan yapıya alt boyutlarına uygun şekilde yüklendiğini göstermeyi amaçlar.

Güvenirlilik

Ölçeğin **güvenirlilik** (reliability) düzeyine ilişkin nicel veriler kaynakta eksiktir. Güvenirlilik, ölçeğin ölçtüğü yapıya tutarlı bir şekilde ölçme derecesini ifade eder.

Psikometrik standartlara göre, HAGBA'nın iç tutarlılığı değerlendirilmek amacıyla **Cronbach Alfa katsayısı** hesaplanmıştır. Yüksek bir Cronbach Alfa değeri, ölçek maddelerinin birbiriyle tutarlı olduğunu ve aynı temel yapıya ölçtüğünü gösterir. Ek olarak, test-tekrar test **güvenirlilik** yönteminin de kullanılarak ölçeğin zaman içindeki stabilitesinin incelenmesi mümkündür.

Faktör Analizi

Ölçeğin geliştirilmesinde, yapı geçerliliğini belirlemek ve temel boyutları ortaya çıkarmak amacıyla **faktör analizi** kullanılmıştır. Bu analiz, hemşirelerin **araştırma** kullanımına ilişkin görüşlerinin tek bir genel faktörden mi, yoksa farklı alt boyutlardan mı oluştuğunu tespit etmeye yardımcı olur.

Yüksek lisans tezlerinde sıklıkla tercih edilen **Açıklayıcı Faktör Analizi** (AFA), ölçeğin maddelerinin kuramsal beklentilere uygun alt faktörlere ayrılıp ayrılmadığını gösterir. Bu alt faktörler; örneğin, "Kişisel Yeterlilik Algısı", "Kurumsal Destek Algısı" veya "Araştırmanın

Değeri" gibi bileşenler olabilir.

Araç

Test Türü: Geliştirme ölçeği (Öz Bildirimli Tutum Anketi)

Format: Kaynakta spesifik derecelendirme bilgisi mevcut değildir. Ancak tutum ölçeklerinde yaygın olarak kullanılan **Likert Tipi** (Örn: 1=Kesinlikle Katılmıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum) formatının kullanıldığı öngörülmektedir.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Profesyonel **Hemşireler**

Yaş Grubu: Yetişkin (Çalışma hayatındaki profesyoneller)

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki çeşitli hastanelerde görev yapan ve klinik uygulama yapan **hemşireler** örneklem grubu olarak kullanılmaktadır.

Test Metodolojisi: Uygulama, katılımcıların kendi görüşlerini belirttikleri, kağıt tabanlı veya elektronik öz bildirim yöntemiyle gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Kanıta dayalı hemşirelik, Hemşirelik araştırmaları, Tutum, **Geçerlik**, **Güvenirlilik**, **Psikometrik** özellikler, Klinik uygulama.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilinmiyor

Kurum E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yazın Adresi: Fadime Alp-Yılmaz, Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü (2006 Çarşması). Güncel yazın bilgileri için yazarın güncel akademik kurumuna başvurulması önerilir.

Çinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2006

Çinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir yüksek lisans tezi kapsamında **geliştirme** ürünü olduğundan, eğitim ve araştırma amaçlı kullanımlar genellikle ücretsizdir. Ancak, ticari kullanım

veya geniş ölçekli kurumsal uygulamalar için telif hakkı sahibinden (Fadime Alp-Yılmaz) resmi izin alınması gerekmektedir.

Bu ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [hemsirelerin-arastirmalarin-kullanilmasina-iliskin-goruslerini-belirleme-anketi-toad.pdf](#)

Referanslar

Alp-Yılmaz, F. (2006). *Hemşirelerin araştırmaya ve araştırmaların kullanılmasına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi* (Yüksek lisans tezi). Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sivas.

Tez referansı YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilebilir: tez.yok.gov.tr

Hemşirelerin Araştırmaların Kullanılmasına İlişkin Görüşlerini Belirleme Anketi Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, kaynak içerikte doğrudan listelenmemiştir. Maddelerin tam metnine ve derecelendirme yapısına ulaşmak için, Alp-Yılmaz (2006) tarafından hazırlanan yüksek lisans tezinin incelenmesi gerekmektedir.